

vierne, stiller Sagen sig ligesom anderledes. Jeg kan virkelig ikke indse, hvorfor man skal have Ret til at drive en saadan Næringsvei, der altsaa viser sig at være sundhedsfarlig, paa den Maade, at man i høi Grad skader sine Medborgere. Det Meieri i Byen, hvorfra der udbredte sig en Tyfusepidemi, som angreb over 100 Personer, hvoraf 17 døde — jeg kan ikke indse, hvorfor de Mennesker, der holde det, skulle have en naturlig Ret til at paaføre deres Medborgere dette Onde: Sygdom og Død. Og jeg vil desuden bemærke, at foruden det koster saadanne Ting ogsaa betydelige Penge. Det har været en meget dyr Historie for de vedkommende Kommuner — saadan en Epidemi, og det bliver den selvfølgelig alle Vegne, hvor den indtræffer. Det er desuden Noget, som alle moderne Stater erkjende for at være en nødvendig Begrænsning af den Enkeltes Frihed. Det er slet ikke noget Nyt eller Uørt, at man af hygieiniske Grunde griber betydeligt ind i den Enkeltes Erhverv, baade forbyder det One og det Andet og foreskriver Regler, hvorunder Erhvervet maa drives. Det er Noget, som alle civiliserede Stater gjøre, og det er netop et af de Fremstridt, der ere gjorte i den nyere Tid sammenlignet med den ældre, at man lægger Mærke til slige Ting og søger at gribe ind deri ved Lovgivning, og jeg skal tillade mig at tro, at dersom Noget er demokratisk, saa er det det. Der er ikke det mindste Udemokratisk i det, thi saadanne Foranstaltninger træffes netop i den store Befolknings Interesse, og det i den Del af Befolkningen, som ikke kan værges sig selv.

Jeg skal med Hensyn til nogle Enkeltheder, som ere fremdragne, tillade mig at gjøre et Par Bemærkninger, navnlig om Sagens Gang i Landstinget, idet jeg har faaet det Indtryk af Forhandlingerne, at flere af de ærede Medlemmer ikke ere inde i det og ikke have fulgt dem. Det er gaaet med denne Lov i Landstinget, som det gaar saa ofte med disse hygieiniske Love, at der ved første Behandling af Loven fremkom ikke saa Indvendinger mod den og blev reist ikke saa Tvivl netop fra det Standpunkt, om man ikke her gif videre end nødvendigt; men det viste sig her som saa tidt ved den Slags Love, og som jeg tror ganske sikkert det ogsaa vil gaa i dette Thing, at naar man kommer nærmere ind paa Sagen, ser man efterhaanden, at der dog i Grunden ikke er Andet at gjøre end det, der foreslaas eller noget lignende. Det er jo i Grunden ogsaa noget Saadant, som er slet med Epidemiloven her i Thinget. Ved første Diefast studser man, og Mange, som ikke have

tænkt nærmere over Sagen, finde, det er skrækkeligt, at der skal gjøres saadanne Indgreb i den Enkeltes frie Kaaderum, men naar man kommer nærmere ind paa det og gjør det til Gjenstand for rolig Overveelse, vil det meget ofte ende med, at man ser, at det alligevel er nødvendigt, og at der i Grunden ikke er Andet derved at gjøre. Jeg skal navnlig gjøre disse Bemærkninger med Hensyn til § 8, og jeg skal ved samme Leilighed bevare et Spørgsmaal, som blev reist af den ærede Folkethingsmand for Sorø Amts 4de Valgkreds (Holstein-Holsteinborg). § 8 omfattede Sundhedskollegiet oprindeligt affattet saaledes, at naar der i den Eiendom, hvori Meieriet er oprettet, er opstaaet Tilfælde af disse smitsomme Sygdomme, saa skal Meieriet lukkes, indtil Lægen har været der og truffet de til Forebyggelse af Smitestens Udbredelse nødvendige Foranstaltninger. Det var egentlig Sundhedskollegiets oprindelige Tanke, at Meieriet skulde lukkes helt og holdent, og Grunden dertil var den, at man vel mener, at den hyppigste Anledning til Smitesten er Mælken; i de Tilfælde, som Erfaringen nærmest har draget frem og beskæftiget sig med, har det været Mælken; men fra det lægevidenskabelige Standpunkt er der formentlig ikke tilstrækkelig Grund til at betvivle, at ogsaa Smør kan være smittebærende. Men da Erfaringen, medens den har vist, at Smitte er opstaaet gennem Mælk i mange Tilfælde, derimod kun meget sjældent eller maaske slet ikke her til Lands har paapeget noget Eksempel paa, at Smitte er bleven forplantet ved Smørret, troede jeg dog — og det vakte Misfald i Landstinget, hvilket blev udtalt fra flere Sider under første Behandling — at man i det Mindste indtil videre maatte blive staaende ved de Forholdsregler, som sigtede til at forhindre, at Mælken kom ud blandt Folk, og maatte renoncere paa at træffe Foranstaltninger mod Smørret, fordi det var et langt videregaaende og mere generende Skridt at skulle lukke Meieriet helt end at skulle træffe Forholdsregler mod den inficerede Mælks Udbredelse blandt Befolkningen. I det Lys maa denne Paragraf altsaa ses, at man har maattet opgive den videregaaende Tanke at lukke Meieriet helt, men blot har kastet sig ind paa det at forhindre, at Mælken kom ud blandt Folk. Men det, at der maa træffes saadanne Foranstaltninger mod, at Mælken udleveres, indtil de til Forhindring af Smitestens Udbredelse nødvendige Forholdsregler ere truffet, tror jeg rigtignok ogsaa er nødvendigt. Det er ganske vist, at det kan medføre nogle Ulemper for Meierierne, og der kan gaa